

Prvi moderni nogometni vratar

ZBOG REZULTATA KOJE JE POSTIGAO, PRIMJERENOG PONAŠANJA I DOSLJEDNOSTI DRAGUTIN FRIEDRICH JE UŽIVAO VELIKU POPULARNOST. U ŠPORTU JE POŠTIVAO PRINCIP ČISTOG AMATERIZMA

Piše **Mirko Poldrugáč**

Rijetko je koji hrvatski športaš ostavio iza sebe tako raznoliku i vrijednu zbirku kao Dragutin Friedrich. Rođen je u Koprivnici 5. siječnja 1897., a umro je u Zagrebu, 26. ožujka 1980. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Koprivnici. U Zagreb se doselio 1919. godine, a na Filozofskom fakultetu diplomirao je biologiju i zemljopis 1924. godine. Srednjoškolski profesor bio je u Virovitici, Gospiću, Sisku, Varaždinu i od 1939. do 1953. godine u Zagrebu. Ispite za trenere tenisa, nogometa, atletike i skijanja položio je na ondašnjem Zavodu za fizički odgoj u Zagrebu.

Sklonost i ljubav za šport ogledala se u bavljenju brojnim športskim granama. U nogometu, atletici i tenisu postigao je rezultate do razine državnog prvaka. Nogomet je počeo igrati u Koprivnici, a za HAŠK je nastupao od 1919. do 1932. godine. Igrao je na poziciji vratara i napadača. Kao vratar primio je 354, a kao navalni igrač postigao je 77 zgoditaka. Za državnu reprezentaciju nastupio je 15, a za reprezentaciju Zagreba 16 puta kao vratar. Na utakmici Jugoslavija - Čehoslovačka na igralištu u Kranjčevićevoj ulici 28. rujna 1924. godine nastupilo je 10 igrača JŠK *Hajduk*, a na vratima je bio Dragutin Friedrich. Za razliku od tadašnjih vratara, Friedrich je demonstrirao novi način branjenja u kojem je često izlazio s golne crte. Nije težio paradama - branio je maksimalno jednostavno i efektivno.

Državni prvak u tenisu

Prestanak aktivnog igranja nogometa omogućio mu je redovito nastupanje na teniskim turnirima u zemlji i u inozemstvu od 1932. do 1941. godine. S bratom Krešimirom osvojio je državno prvenstvo u igri parova 1928. i 1931. godine. Zajedno s đacima izgradio je 1949. godine tenisko igralište u dvorištu gimnazije u Kušlanovoj ulici. Na tom je igralištu vodio tenisku školu od 1949. do 1953.

godine. Od 1955. do 1971. godine bio je teniski trener u Austriji i Njemačkoj.

Atletikom se bavio u rodnoj Koprivnici od 1908. do 1915. godine. U atletskoj sekciji HAŠK-a (1922. - 1925.) bacao je disk i koplje, skakao u vis i motkom. Na državnom prvenstvu 1922. godine bio je drugi u skoku motkom. Klizao je i skijao od najranije mladosti, a hokej na ledu igrao je od 1924. godine. U Varaždinu je 1936. osnovao hokejsku sekciju u SK *Slavija* i bio najbolji igrač.

Uzor mladima

Zbog rezultata koje je postigao, primjerenog ponašanja i dosljednosti Dragutin Friedrich je uživao veliku popularnost. U športu je poštivao princip čistog amaterizma. Bio je pozivan u druge nogometne klubove, ali je ostao vjeran HAŠK-u. U tom je klubu pronašao toliko potrebnu disciplinu, prijateljstvo i jednakost među igračima. Svojim je postupcima utjecao na športsko opredjeljenje brojnih mladih ljudi, a naročito svojih nećaka, stolnotenisača Žarka i Borisa Dolinara. Sam je i uz pomoć svojih učenika obnovio, uredio, a kasnije održavao nekoliko školskih igrališta. Redovito je vježbao tako da je i u poznoj dobi zadržao vitalnost. Stanovao je pokraj stadiona NK *Dinamo* u Jakićevoj ulici 20. Iz svojeg je dvorišta imao slobodan ulaz na igralište, što je vrlo često i koristio.

Izuzetno vrijedna ostavština

Ostavština Dragutina Friedricha pravi je biser u fundusu Hrvatskog športskog muzeja. Predmeti su proizvedeni u razdoblju kada im se u društvu pridavalo iznimno značenje. Dio predmeta stranog je porijekla, pa ih možemo uspoređivati s onima proizvedenim u nas. Medalje, pehari, plakete, značke i trofejni predmeti upornog značenja odišu neobičnom ljepotom i muzejski su predmeti nulte kategorije. Brojne fotografije precizno su opisane, a sačuvani

Trofejni predmeti iz zbirke Dragutina Friedricha

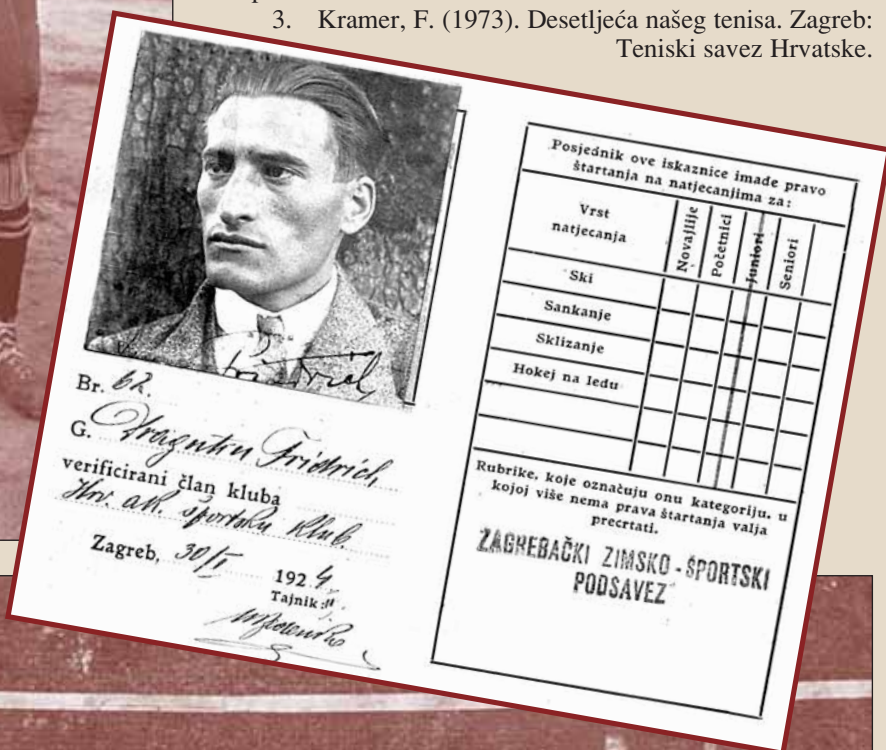

Dragutin Friedrich (lijevo) u Beogradu 1923. godine

su uvezi novina, tiskovine i dokumenti. U dnevnicima u kojima je Friedrich neviđenom preciznošću bilježio svoje športske nastupe, marljivo je zabilježio i druge događaje svoga vremena. Tu vrijednu zbirku za Friedrichova života nije uspio preuzeti Milivoj Radović najvrjedniji sakupljač muzejskih predmeta u nas, inače dobar poznavatelj života i djela Dragutina Friedricha. Nakon smrti Dragutina Friedricha ona je dugo stajala u njegovoj kući u Jakićevoj ulici. Za divno čudo, zbirku je Hrvatskom športskom muzeju 1996. godine ponudio na otkup jedan zagrebački antikvar.

Izvori i literatura

1. Radović, M. (1982). Braća Friedrich. Povijest sporta, 13 (50), 38 - 46.
2. Bančić, S. (1972). Učitelj i svestrani sportaš. Zagrebački sport.
3. Kramer, F. (1973). Desetljeća našeg tenisa. Zagreb: Teniski savez Hrvatske.

Ekipa HAŠK-a i HAŠK Sarajevo u Sarajevu 26. listopada 1913. godine, Dragutin Friedrich u sredini u bijelom dresu